

Belami szüretelt

És képzeljétek, akkor azt mondta a gazda: dehogy bánom, ha magával hozza a barátait. Egy szüret akkor csak igazán hangulatos, ha vidám a kompánia, és nevetéstől hangos a határ. Ezért ezután úgy vélem, derék cimborák, egy percig se gondolkodjatok, gyertek velem szőlőt szedni, taposni, must levél kifacsarni – lelkesedett Belami a Zsibbadt brigádvezető közepén. Hevülős beszédéhez még egy asztalt is igénybe vett (merthogy a hordót meghagyja más szónokoknak, így érces hangja bejárt az egész kocsmát, még a budi sarkába dobott felmosóröngy is izzadni kezdett izgalmban).

De már miért is ne tenné? Hiszen olyat már látott a világ, hogy a Zsibbakó egyetlen este kiitták Józsi csapos összes borát (egyszer mert szomorkodtak, egyszer meg azért, mert hatalmas vigadalom szállta meg a lelkeket), de hogy saját kezüknek munkájával állítsák elő az alapanyagot,

– Én csak attól félek, hogy ez a szüret munkával jár – fanyalgott egy kevéskét Cink Enikő, ám akkor már a homokmaligáni határban vajt barázdát a dűlőútba Báj Vendel terepjárója. A házigazda pózában tetszelgő Vendel (ki Belamit még az általános iskola padjából, no meg egy hosszabb ideig eltartó verekedésből ismeri) minden vendégét fűlig érő mosollyal köszöntötte a tanyán. S mivel Plüss Eta arról faggatózott, mégis melyik itt a szőlő és melyik a lágy kenyér – körbevezette a brigádot birodalmán.

Bika Jenő, ki egykor a Falutévé műsorában már látott mezőgazdaságban dolgozókat, odáig merészkedett, hogy egy metszőollót kért, merthogy azonnal munkához szeretne látni. Ám Báj úr ekkor a felhőig röppentette kérdését – No, de emberek, hát akkor sose iszunk megismerkedésünk öröme? –, s már hozta is a boros flaskát, meg a számtalan sok poharat. Mivel a kétszer két deci vörös, meg a három deci fehér előtt be kellett nyakalni, de föltétlenül kétkupicányi szilvapálinkát is, a száz-tizenhárom és fél négyzögölnyi gigantikus ültetvény szüretelése igencsak csillogó szemekkel kezdődött. S tartott is vagy huszonhat percig, mert akkor Báj Vendel már salonnás rendtőt szolgált fel, (erre esik csak jól a fröccs!), meg szelt a madár látta szalámiból is akkora karikákat, hogy két body-building bajnok emelt tálcára valamennyit. Aztán dél körül, amikor már vagy hat vödör szőlő tartózkodott a kádban,

Minek Dönci a fészere alatt üvöltötte az akácok út című közkedvelt népi nótát, Boven Béci kilencedszer emelte poharát a város és a falu közötti örök és megbonthatatlan barátságra, Báj úr közölte: kész az ebéd.

– Csülkös a bablevés, töltött a káposzta, müzli viszont nincs – mondta harsányan kacarászva.

Hogy végül s mennyi fogyott az étékből, ma már kideríthetetlen. Arra viszont még a szőlődomb legtávolabbi sarkába elmenekülő szomszédok is jól emlékeznek, hogy Snájdig Pepi Cink Enikő hasán ugrált, úgy délután kettő óra körül, merthogy szentül hitte: így lehet csak igazán kitaposni a szőlőnek összes levét. Belami balkezének legjobb ujját a prés szorongatta, s hiába üvöltözött a külváros nyugalmazott szépfője egyszerre négy szőlőben is, a szőlőtőkéik tövében hortyogó kebelbarátok azt hitték: szó sincs itt kínoktól, mindössze ezzel a trükkel szeretne bekerülni barátjuk valamelyik valóságshow-ba.

– No de emberek, nehogy azt mondják már, hogy többet pedig nem akarnak inni – szörnyülködött a házigazda. A tanya fölé est lopakodott ekkortájt, a hordó alján is összegyűlt már vagy két liter must, meg aztán a bográcsban főtt birkapörkölt illata is a közei bárányfelhőkkel kergetőzött. Mivel ily szíves invitálásnak aztán már végképp senki nem tudott ellenállni, a Zsibbadt brigádvezető törzsközsége még hétszer a pohár fenekére nézett, majd egyenként elájultak.

– Na, Vendel, maga aztán igazán jól járt a segítséggel. Ennyi kárt legutóbb hét aszály, nyolc jégeső, meg Zebulon, a részeges dömperes sem tudott okozni a szőlészetében – kiabálta át ekkor kaján vigyorral, meg nagy hangon a véleményét egy szomszéd a kerítésen.

– Még hogy kárt? – nevetett Báj úr. – Ezek a tisztelt urak először is elpusztítottak minden olyan bort, amit a szomjas kutyának se tudtam egész évben eladni. Aztán széttaposták minden szőlőmet, aminek kilójáért a felvásárlók jó, ha negyven forintot adnának, már ha igazán jó kedvükben találok őket. Hát maga nem látja: becsődölt a borászat, kivághatjuk az összes tőkét. Csak könnyebben megy ez, ha jó a társaság – folytak a könnyek Báj Vendel arcán. Nem örömtől nedvesedett már a szeme, húsz év megfeszített munkáját siratta.

BÁTYI ZOLTÁN

■ Németh György rajza

A génbankok nem csak a jövőben hozhatnak hasznot

Bébitápszer készül a szürkemarha húrásból

■ Az ősi magyar háziállatok ismét fontos szerephez jutnak. (Fotó: Tésik Attila)

A MAGYAR SZÜRKEMARHA HÚSÁBÓL NYUGATON BÉBITÁPSZERT KÉSZÍTENEK, ÉS KORLÁTLAN MENNYISÉGBEN ÁTVESZIK – MÁR CSAK EZÉRT IS ÉRDEMES TARTANI. DE MÁS OKOK IS INDOKOLJÁK, HOGY AZ ŐSI, ILLETVE A RÉGEN HONOSULT MAGYAR HÁZIÁLLATFAJTÁK FÖNNTARTÁSA MAGYARORSZÁGON ÁLLAMI FELADAT, VÉGREHAJTÁSÁT RENDELT ÍRJA ELŐ, S A VELÜK FOGLALKOZÓ TENYÉSZTŐK TÁMOGATÁST KAPNAK. AZ OK TÖBBEK KÖZT A GÉNBAK SZEREP: E FAJTÁK GÉNJEI RENGETEG OLYAN SAJÁTOSSÁGOT HORDOZNAK, AMELYKET MEG KELL TARTANI, MERT A JÖVŐBEN SZÜKSÉG LEHET RÁJUK.

Sőt nemcsak a jövőben, hanem már ma is – tudjuk meg a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Mezőgazdasági Főiskolai Karán, Hódmezővásárhelyen, Sófalvy Ferenc és Vidács Lajos oktatóktól. Megemlíthető például a gyimesi rackajuh (ez az ismertebb hortobágyi rackától külsőleg abban különbözik, hogy szarva csigás, nem pedig spirális, egymástól kilencven fokban elálló), mely kiváló tejhozamot biztosít – mondja Vidács Lajos. Kiváló tejhozamú juhajták persze Európa-szerte vannak, ám a gyimesi racka táplálékkereső képessége sokkal nagyobb, mint azoké, s szabadban is tartható, sőt így tartható csak igazán.

Az ugyancsak magyar eredetű cigájajuh Európa-szerte elterjedt kultúrfajtává minősült, így hozzájárult a kontinens gazdagításához. Egy, csak nálunk megmaradt változata pedig tej- és hústermelés területén egyaránt kimagasló alakít. S éppen e tulajdonságok, a tej- és húshozam fokozása ma a tenyésztők fő célja, hisz amióta Ausztráliából, Új-Zélandból olcsón hozzák be a rengeteg gyapjút, a magyarországi gyapjúra alig van kereslet. A főleg a gyapjáért tenyésztett merinónál tehát nagyobb hasznot hozhatnak az említett magyar

fajták, illetve azoknak a keresztezett egyedei. Túl azon, hogy nagyobb hasznot hozhatnak, olcsóbbak is, hisz Magyarország másfél millió hektár legelővel rendelkezik – s ez a szám még nőhet is az EU-csatlakozással –, az itt termő, óriási mennyiségű „biomassza” jórészt kihasználatlan. E területeknek egyébként nem árt, hanem használni a legeltetés, ennek híján elgázosodnak, elvesztik eredeti jellegzetességeiket.

Ugyancsak a (szinte költségek nélküli, viszont természetvédelmi hozadékkal is járó) legelőhasznosításban tölthet be nagy szerepet a már említett, ridegtartásra szintén kitűnő magyar szürkemarha. A Hortobágyról származó növendék példányokat korlátlan mennyiségben veszi át a Nyugat, első sorban bébitápszer-készítésre. Azért alkalmas erre a hortobágyi szürkemarha, mert e terület soha, semmiféle kemikáliát nem látott, így ez a hús abszolút méregmentes biohúsnak minősül. A szintén magyar – egyébként szerb előzményekkel rendelkező – mangalica sertéssel kapcsolatban ugyancsak folynak legelőhasznosítási kísérletek. A mangalica nem csak génbankként tölt be szerepet a gényilágban: egy nemzetközi

kutatóprogram e fajtában találta meg legelőszőr az elzsírosodásért felelős gént. Ennek nyomán a többi sertésfajtából is kimutatható, így már tudjuk, mely génre kell „odafigyelni”, ha zsíros, illetve zsírszegény húsu sertés előállítására a cél. Nem mellesleg, a mangalica húsa szinte koleszterinmentes és egyszerűs mind a világhírű spanyol Serrano-sonka, s az olasz sonkák minden mennyiségben eladható alapanyaga.

A főiskolai kar közvetlenül is foglalkozik ősi magyar háziállatfajták megőrzésével, kutatásával, ez a magyar kendermagos és a magyar kopasz nyakú tyúk – tudjuk meg Sófalvy Ferencről. E fajták megmentésére szinte az utolsó pillanatban, 1977-ben indult országos program, ekkor vásárolta föl kistermelőktől úgyszólván az utolsó, genetikailag tiszta állományokat az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet jogelődje. A vásárhelyi állományt 1982 óta törzstenyészetként tartják nyilván, s az intézmény génmegőrző egyesületnek is alapító tagja. Jelenleg is folynak kutatások a magyar kendermagos tyúkkal kapcsolatban: többek között azt vizsgálják, e fajta hogyan kapcsolható be, keresztezések révén, a már kázzott baromfitermékek előállításának folyamatába.

A többi őshonos, illetve régen honosult magyar háziállatfajtával kapcsolatban is történnek vizsgálatok, s várhatóan 2005-re zárulnak le. A kutatások azért is fontosak, mert mégiscsak akkor a legbiztosabb ezeknek az élőlényeknek a fennmaradása, ha ehhez közvetlen anyagi érdek is kapcsolódik. F. CS.

PT Cruiser 2.2 CRD

Az új, 141 LE-s dízel PT Cruiser több mint 2 000 000 Ft-os árengedménnyel, **7,8 M Ft-ért** az Ön lehet, már 2 300 000 Ft-os befizetéssel.

Chrysler Jeep Wéhli
Szeged, Textilgyári út 3. T.: 62/458-764

MODULBAU
A TETŐK SZAKÉRTŐJE

TONDACH
MAGYARORSZÁG

KERÁMIA TETŐCSEREPEK

TETŐCSERÉPVÁSÁR

TANGÓ	CSARDÁS	KERINGÓ	PALOTÁS
	89Ft/db+áfa		
HÓDFARKÚ	HORNÝOLT	HULLAMOS	POLKA
47Ft/db+áfa	85Ft/db+áfa		

Házhoz szállítás • Ingyenes anyagszükséglet-számítás!

Szeged, Csongrádi sgt. 31. • Tel.: 491-022
Szeged, Tűzoltó u. 4. • Tel.: 466-481

A lehető legkedvezőbb ajánlat! KIA

Véró Kft. Hódmezővásárhely

2,5 TDI 100 LE

K2700 dupla kabin (6 személyes)

Amennyiben az áfát vissza tudja igényelni és 30%-os kezdő részlettel indul, kevesebb mint 350 000 Ft-ba kerül az új autója plusz a havi részleték.

2 699 000 Ft + áfa

Rendkívül egyszerű hitelügyintézés

Kereskedelmi ár: **2 699 000 Ft + áfa** (bruttó 3 373 750 Ft)

Hitelepítés: kezdő részlet: 1 000 000 Ft
további részleték: 60x52 000 Ft

Hmv.-hely, Szántó K. J. u. 99.

Kia Motors a változtatás jogát fenntartja

62/533-822